BIBLIA LATINA

Klosterneuburg, um 1310/1315 Seite 216v

Quelle: http://manuscripta.at/?ID=376

Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

PROLOGUS.

Incipit prologus in librum Esdre.

Utrum difficilius sit facere quod poscitis an negare, necdum statui. Nam neque vobis aliquid imperantibus abnuere sententie est, et oneris magnitudo imposita cervices premit, ut ante sub fasce ruendum sit quam levandum. Accedunt ad hec invidorum studia, qui omne quod scribimus reprehendendum putant, et interdum contra se conscientia repugnante publice lacerant quod occulte legunt, in tantum ut clamare compellar et dicere: Domine libera animam meam a labiis iniquis et a lingua dolosa. Tertius annus est quod semper scribitis et rescribitis ut Esdre librum et Hester vobis de hebreo transferam, quasi non habeatis greca et latina volumina, aut quicquid illud est quod a nobis vertitur non statim ab omnibus conspuendum sit. Frustra autem, ut ait quidam, niti neque aliud fatigando nisi odium querere extreme dementie est. Itaque obsecro vos mi Dompnion et Rogatiane karissimi, ut privata lectione contenti librum non efferatis in publicum, nec fastidiosis cibos ingeratis, vitetisque eorum supercilium qui iudicare tantum de aliis et ipsi facere nichil noverunt. Siqui autem fratrum sunt quibus nostra non displicent, hiis tribuatis exemplar, admonentes ut hebrea nomina quorum grandis in hoc volumine copia est distincte et per intervalla transcribant. Nichil enim proderit emendasse libros, nisi emendatio librariorum diligentia conservetur. Nec quemquam moveat quod unus a nobis editus est liber Esdre, nec apocriphorum tertii et quarti libri somniis delectetur, quia et apud hebreos Esdre Neemieque sermones in unum volumen coartantur, et que non habentur apud illos nec de viginti quatuor senibus sunt procul abicienda. Siquis autem septuaginta vobis opposuerit interpretes, quorum exemplaria varietas ipsa lacerata et eversa demonstrat, nec potest utique verum asseri quod diversum est, mittite eum ad evangelia in quibus multa ponuntur de veteri testamento que apud septuaginta interpretes non habentur, velut illud: Quoniam nazareus vocabitur, et Ex Egypto vocavi filium meum, et Videbunt in quem compunxerunt, multaque alia que latiori operi reservamus, et querite ab eo ubi scripta sunt. Cumque proferre non potuerit, vos legite de hiis exemplaribus que nuper a nobis edita maledicorum cotidie linguis confodiuntur. Sed ut ad compendium veniam, certe quod illaturus sum equissimum est. Edidi aliquid quod non habetur in greco vel aliter habetur quam a me versum est? Quid interpretem laniant? Interrogent hebreos, et ipsis auctoribus translationi mee vel arrogent vel derogent fidem. Porro aliud est si clausis quod dicitur oculis mihi volunt maledicere, et non imitantur grecorum studium et benivolentiam, qui post septuaginta translatores, iam Christo evangelio coruscante, iudeos et hebionitas legis veteris interpretes, Aquilam videlicet et Symachum et Theodotionem, et curiose legunt et per Origenis laborem in exaplois ecclesiis dedicarunt. Quanto magis latini grati esse deberent, quod exultantem cernerent greciam a se aliquid mutuari. Primum enim magnorum sumptuum est et infinite difficultatis exemplaria posse habere omnia; deinde etiam qui habent et hebrei sermonis ignari sunt, magis errabunt, ignorantes quis e multis verius dixerit. Quod etiam sapientissimo cuidam nuper apud grecos accidit, ut interdum scripture sensum relinquens uniuscuiusque interpretis sequeretur errorem. Nos autem hebree lingue saltem parvam habemus scien-